

Foretræde for Skatteudvalget
7. december 2011
VSOD – Vin- og Spiritusorganisationen i Danmark

L33 – Mulighed for en mere optimal afgiftsforhøjelse

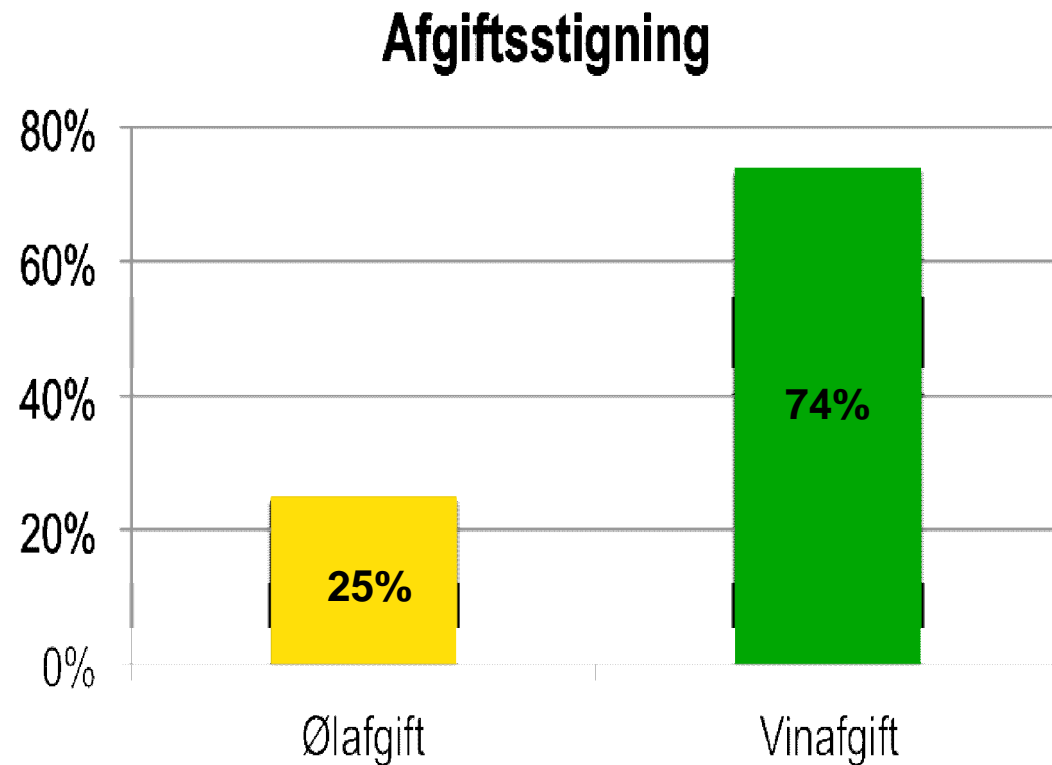
Dagsorden

- 1. Effekter af forskelsbehandlingen mellem vin og øl**
 - afgiftsforskel
 - provenubidrag
 - grænsehandelsvækst
 - ketchup-effekt
- 2. Børn og unges forbrug**
- 3. EU's diskriminationsbestemmelser**
- 4. Ændringsforslag: En mere optimal afgiftsfordeling mellem øl og vin**
 - ud fra provenu-, grænsehandels-, og helbredseffekter

L33 introducerer markant forskelsbehandling mellem øl og vin

Vinafgiften stiger over tre måneder **tre gange** så meget som ølafgiften (12,5% pr. 1. oktober og 55% 1. januar, dvs. samlet 74%. Øl stiger 25%).

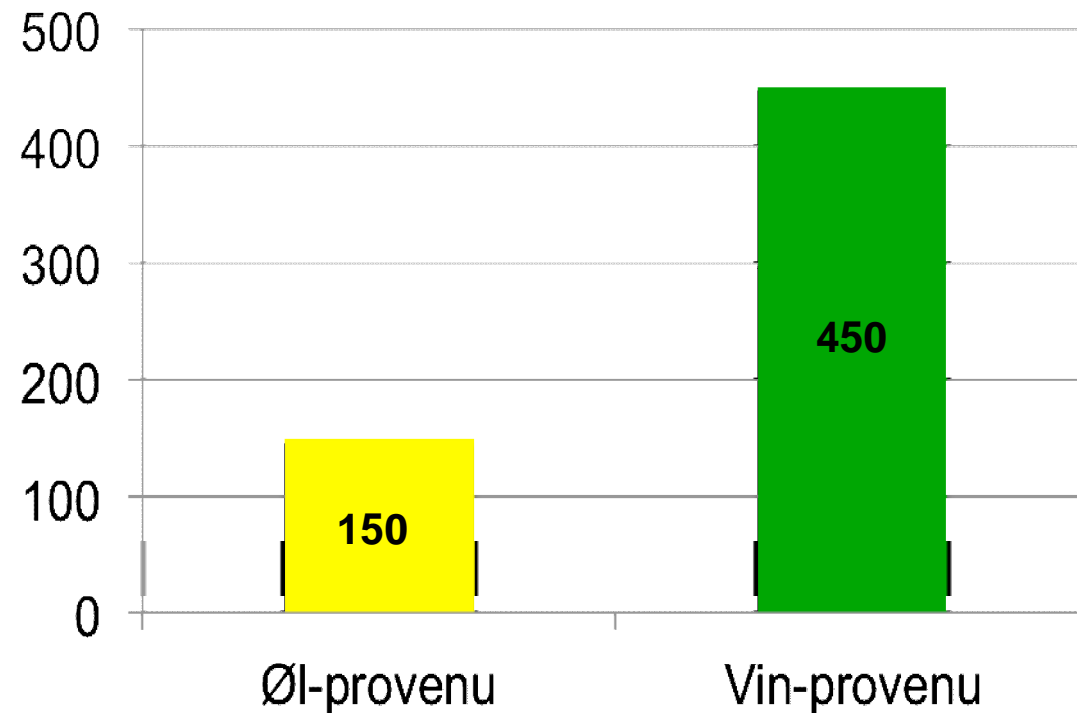
Afgiftsstigning på øl og vin fra før 1.10.2011 og efter 1.1.2012

L33 introducerer markant forskels- behandling mellem øl og vin

- Det samlede varige provenu efter tilbageløb og adfærd inkl. arbejdsudbudseffekter bliver **tre gange** så højt på vin som på øl (akk. 450 mio. kr. mod 150 mio. kr.)

Provenubidrag i mio. kr.

Varigt provenubidrag fra øl og vin
fra L111 (virkning 1.10.2011) og L33

Grænsehandelsvækst: Vin bliver vigtigste vare fra 2012

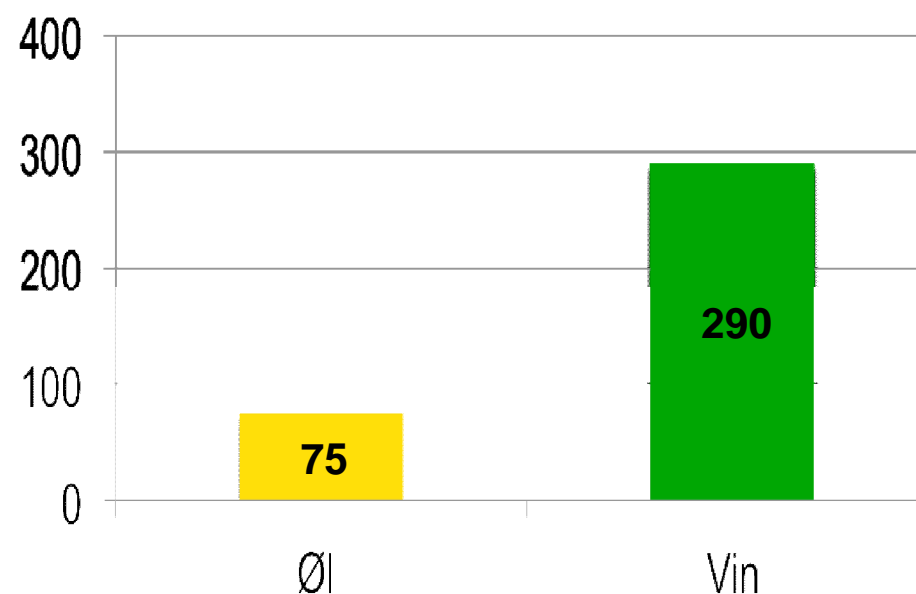

Det samfundsøkonomiske tab på ændret adfærd (grænsehandel) vil for vin blive næsten **fire gange** så stor over tre måneder, som det forventede tab på øl (290 mio. kr. ctr. 75 mio. kr.)

Grænsehandelen med vin repræsenterede iflg. SKM i 2009 en værdi på 400 mio. kr. Set i forhold til det, svarer det til en vækst på 72%.

Effekten af denne vækst bliver, at vin i 2012 overhaler øl som den væsentligste grænsehandelsvare, målt på værdi.

Grænsehandelvækst i mio. kr.

Grænsehandelsvækst på øl og vin som følge af L111 (virkning 1.10.2011) og L33.

* Opgjort som provenukonsekvenser af ændret adfærd, tabel 6 i L33 (240 mio. kr.) lagt sammen med provenukonsekvenserne af L111, tabel 3 (50 mio. kr.)

Risiko for "ketchup-effekt"

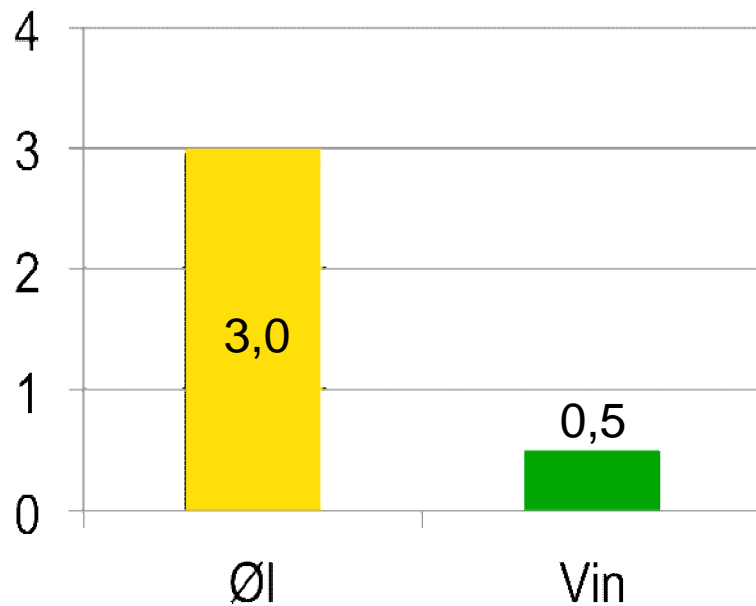

- Intet nyere fortilfælde for, at et europæisk eller OECD-land har ladet en afgift på en grænsehandelsfølsom vare stige **74%** over blot tre måneder. Det gør det meget vanskeligt at vurdere følgerne eksakt.
- Man taler om "**ketchup-effekt**", når en afgiftsforhøjelse skubber uforholdsmæssigt meget til grænsehandelen. Rigtig mange faktorer taler for, at man ved en så stor en afgiftsforhøjelse risikerer at udløse en "ketchupeffekt":
 1. Størrelsen på afgiftsforhøjelsen - medfører mærkbare prisstigninger.
 2. Vi befinder os i lavkonjunktur – prisopmærksomheden er større end i mange år.
 3. "Infrastrukturen" for grænsehandel med vin langt mindre udbygget end for øl. Dermed stort potentiale for, at nye forbrugergrupper bliver aktiveret som grænsehandlende. De vil købe alle andre varer, når de alligevel er afsted.
 4. Vin drikkes i dag af stort set alle. Derfor vil incitamentet til at grænsehandle vin have bred appel i befolkningen.

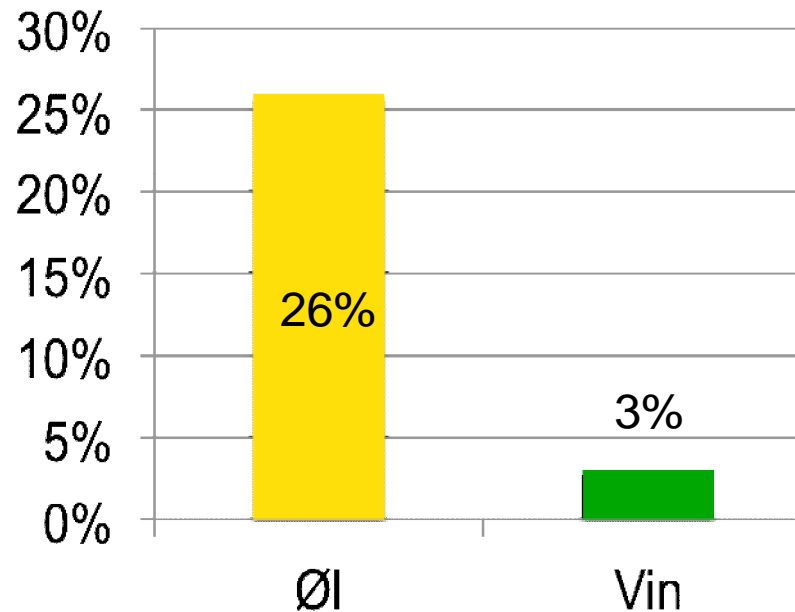
Unge forbrug af øl og vin

15 - 16 årige unges indtag af alkohol i Liter 100% ren alkohol.

Problematiske forbrug af øl hhv. vin opgjort ved sidste drikkelejlighed for 15-16-årige

Kilde: ESPAD internationale undersøgelse blandt 15-16 årige, 2009

Unge prisfølsomhed i fht. alkohol

”Alkoholforbruget starter ofte i en tidlig alder, hvor børn og unges prisfølsomhed samtidig er høj. Muligheden for at påvirke alkoholforbrug og -vaner via en afgiftsstigning er derfor mest gunstig, når denne gruppe er ung, da gruppen bliver sværere at påvirke efter længere tids forbrug af alkohol”

Kilde: Forebyggelseskommissionens rapport 2009, s. 110

EU's diskriminationsbestemmelser

- Skatteministeriet skrev ifm. L111 (forrige samling, der trådte i kraft 1.oktober), som skulle skabe balance mellem øl og vin:

*”EU- traktaten har i sin helhed til formål at sikre varernes frie bevægelighed mellem medlemsstaterne på normale konkurrencevilkår gennem fjernelse af enhver form for beskyttelse som følge af interne afgifter, der virker diskriminerende overfor varer med oprindelse i andre medlemsstater, og sikre at interne afgifter virker **fuldstændigt neutralt** i forhold til konkurrencen mellem indenlandske produkter og indførte produkter”*

- I ministeriets begrundelse for, hvorfor man nu indfører en så stor afgiftsforskel refererer man til, at et lignende afgiftsspænd er indført i Irland – **og at EU-kommissionen ikke har foretaget en åbningskrivelse mod Irland.**
- Man bevæger sig mao. bevidst ud til kanten af diskriminationsbestemmelsen uden klar vished for, hvilket udfald sagen vil få, hvis den prøves ved EF-domstolen.

Hvordan vil en optimal afgiftsbyrde fordeles?

Skatteministeriet har i maj 2010 beregnet, hvad der for øl og vin er en afgiftsforhøjelse, hvor

- provenueffekt,
- grænsehandelseffekt
- selvfinansieringsgrad og
- helbredspåvirkning balancerer;

(Ved at hæve en kasse øl med 5 kroner i forbrugerpriser opnås en anelse bedre helbredseffekt, men en anelse mindre provenu end ved at hæve en flaske vin med 1 krone)

Virkning af højere afgifter på grænsehandelsfølsomme varer

	Øl	Vin
	+ 5 kr. pr. 30 stk. øl (kasse)	+ 1 kr. pr. flaske 75 cl
Provenu uændret mængde	+ 162	+ 185
Ændret adfærd	-53	-55
Netto provenu	+ 109	+ 130
Selvfinansieringsgrad	33%	30%
Helbredsvirkning	+37	+29

Kilde: Skatteministeriet, Status for grænsehandel, maj 2010

Ændringsforslag: En mere optimal afgiftsbyrde

Ændringsforslag:

Provenuet fra afgiftsforhøjelser på øl og vin skal hentes med afsæt i – og en fremskrivning af - de balancerede provenu-, grænsehandels-, og helbredseffekter, som fremgår af Skatteministeriets beregninger i grænsehandelsrapporten fra maj 2010.

Argumenter:

1. Vil muliggøre, at danskerne oplever et samlet lidt lettere afgiftstryk på øl og vin (inden det ønskede provenu opnås)
2. Helbredseffekterne vil være afbalancerede.
3. Risikoen for "ketchup-effekt" ift. grænsehandel drevet af vin reduceres.
4. Det vil give meget mening i forhold til børn og unges forbrug af øl hhv. vin.
5. Risikoen for en sag ved EU-domstolen elimineres.